

With Faith in Development: Islamic Charity as Development in Practice?

Perspectives from Pakistan and the Pakistani Diaspora

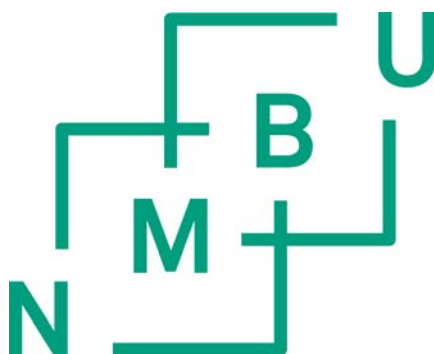
Utviklingsengasjement og religiøs praksis blant muslimer i Pakistan og
den pakistanske diasporaen

Philosophiae Doctor (PhD) Thesis

Kaja Borchgrevink

Department of International Environment and Development Studies, Noragric
Faculty of Landscape and Society
Norwegian University of Life Sciences

Ås/2017

Thesis number 2017:41
ISSN 1894-6402
ISBN 978-82-575-1392-4

Summary of the thesis

This thesis explores ideals and practices of Islamic charity and how these relate to notions of development and development aid (RQ1) in Pakistan and the Pakistani diaspora. The study includes a focus on gender (RQ2) and transnational dimensions (RQ3). ‘Islamic charity’ is understood in a broad sense to describe normative ideals and Muslim religious practices intended to help people in need and to contribute to development.

Taking an actor-orientated approach, the study is not driven by theological analysis or by preconceived notions of what constitutes development. Rather, it examines how actors, as individuals and as organizational members, give meaning to what they do by reflecting on their religious practices, social activism and development engagements. The thesis draws on data produced through multi-sited, qualitative fieldwork conducted in Pakistani Punjab, Oslo, and London during the period 2012 to 2015. It incorporates 92 semi-structured interviews, as well as informal interviews, observation, and written material.

Four articles form a major part of the thesis. The first article questions how ideals and practices of Islamic charity intersect with and motivate the ways migrants engage in development. It examines how migrants’ everyday practices of Islamic charity relate to their development engagements in their country of origin and beyond. Article 2 explores the role of religion in the migration–development nexus by investigating how Islamic charity is organized transnationally. As opposed to studies focusing on faith-based organizations, the article unpacks what it means for something to be ‘faith-based’ and explores the different roles religion can take in both formal and informal modes of organizing. The intersection of religion, gender, and development is explicated in Article 3. Studying women activists in two religio-political aid organizations in Pakistan, it examines how religion influences the women’s ideas and practices of development, and how the practices are gendered. The fourth article focuses on the ‘NGOization’ of Islamic charity in Pakistan. Attention is devoted to the normative dimension of organizational legitimacy by examining how actors make claims to legitimacy as providers of aid in changing institutional environments.

Researching Islamic charity and development in multiple contexts sheds light on how religion influences conceptions of development and the ways people engage. The analysis reveals how actors relate to, and draw on, ideals and practices from the Islamic tradition, as well as from mainstream aid and development discourses. It finds significant gendered variations in how Islamic charity is organized in Pakistan and the diaspora, and that women play noteworthy roles as development actors in both contexts. It brings out how motivations for engaging in Islamic charity and development work combine worldly and transcendental dimensions. In relation to actors in the diaspora, this research points to the ways in which religious duties can overlap with familial and other social obligations, but can also intersect with what elsewhere is termed diaspora development.

The study reveals how religion influences conceptions and practices of development, and that religion can be both explicit and implicit in different contexts. Moreover, including religion in analysis allows for a broader and more nuanced understanding of actors in development, and of what development is conceived to be by these different actors. This thesis concludes that many aspects of Islamic charity, and particularly where it has focused on activities to support longer-term social change, reflect a unique type of development in practice. This development practice is deeply embedded in cultural and religious norms and values, but is nevertheless influenced by globalized understandings of social, political, and economic development.

Sammendrag av oppgaven

Denne avhandlingen utforsker idealer og praksiser knyttet til veldedighet blant muslimer (Islamic charity) og hvordan disse kan knyttes til ideer om utvikling og bistand i Pakistan og den pakistanske diasporaen. Studien fokuserer også på kjønn og transnasjonale dimensjoner. Begrepet 'Islamic charity' er brukt i vid forstand til å beskrive normative idealer og religiøse praksiser blant muslimer som har til hensikt å hjelpe mennesker i nød og bidra til utvikling.

Studien er aktørorientert, snarere enn å være drevet av teologisk analyse eller forhåndsdefinerte ideer om hva utvikling er. Den utforsker hvordan aktører, som individer og som medlemmer av organisasjoner, gir mening til det de gjør gjennom refleksjoner rundt sin egen religiøse praksis, sosiale engasjement og utviklingsrelaterte arbeid. Oppgaven benytter data innsamlet gjennom kvalitativt feltarbeid i pakistanske Punjab, Oslo og London i perioden 2012 til 2015. Det omfatter 92 semi-strukturerte intervjuer, samt uformelle intervjuer, observasjon og skriftlig materiale.

Fire artikler danner hoveddelen av avhandlingen. Den første artikkelen undersøker hvordan idealer og praksiser knyttet til veldedighet i Islam relaterer til og motiverer måter migranter engasjerer seg i bistand og utvikling på. Artikkelen utforsker hvordan migranternes hverdagspraksiser knyttet til veldedighet kan knyttes til deres engasjement for utvikling i opprinnelsesland, så vel som andre steder. Artikkel 2 utforsker religionens rolle i krysningpunktet mellom migrasjon og utvikling gjennom å undersøke hvordan veldedighet blant muslimer er organisert transnasjonalt. Artikkelen utforsker hva det betyr at noe er trosbasert, og analyserer religionens ulike roller i formelle og uformelle organisasjonsformer. Artikkel 3 utforsker forholdet mellom religion, kjønn og utvikling. Med utgangspunkt i kvinnelige aktivister i to politisk-religiøse organisasjoner i Pakistan undersøkes kvinnenes ideer og praksiser relatert til utvikling, og hvordan disse kan knyttes til kjønn, religion og sosioøkonomisk stilling. Artikkel 4 konsentrerer seg om «NGO-isering» av muslimers veldedighet i Pakistan. Artikkelen tar for seg normative dimensjoner av organisatorisk legitimitet ved å analysere hvordan politisk-religiøse aktører gjør krav på legitimitet som bistandsleverandører når de institusjonelle omgivelsene endres.

Ved å forske på muslimers veldedighet og utviklingsengasjement i flere ulike kontekster, kaster oppgaven som helhet lys på hvordan religion påvirker forestillinger om utvikling så vel som måten folk engasjerer seg på. Analysen viser hvordan aktører på ulike måter relaterer til og anvender idealer og praksiser både fra islamsk tradisjon og fra mainstream bistands- og utviklingsdiskurs og praksis. Studien finner signifikante kjønnede variasjoner i hvordan islamsk veldedighet er organisert i Pakistan og i diasporaen. Den finner også at kvinner spiller viktige roller som utviklingsaktører i begge kontekster. Analysen viser videre at motivasjonen for å engasjere seg i veldedighets- og bistandsarbeid har både verdslige og religiøse dimensjoner. Med hensyn til aktører i diasporaen indikerer denne studien at religiøse forpliktelser kan overlappes med familiære og andre sosiale forpliktelser, men at de også kan overlappes med det som ofte omtales som diaspora-basert utviklingsengasjement.

Studien viser hvordan religion påvirker forestillinger og praksiser relatert til utvikling, og at religion kan ta både implisitte og eksplisitte roller i ulike kontekster. Inkluderingen av religion i analysen muliggjør en bredere og mer nyansert forståelse av hvem som er utviklingsaktører, samt av hvilken forståelse de ulike aktørene har av utvikling. Denne avhandlingen konkluderer med at mange aspekter ved 'islamsk veldedighet', spesielt den som dreier seg om langsiktig samfunnsendring, representerer en unik type utvikling i praksis. Dette er utviklingspraksiser som er dypt integrert i kulturelle og religiøse normer og verdier, men som likevel påvirkes av globaliserte forståelser av sosial, politisk og økonomisk utvikling.